

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

SPRENDIMAS

2026 m. liepos 17 d. Nr. 3R- 1311 (2.13-1.E)

Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2024-09-27 gavo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pareiškėjas) 2024-09-19 skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-6017 (2.13 Mr)) dėl UAB „Amlyze“ (toliau – Skundžiamas asmuo) veiksmų – neįgyvendintos Pareiškėjo (duomenų subjekto) teisės susipažinti su duomenimis.

Skunde Pareiškėjas nurodė, kad 2024-08-16 Skundžiamam asmeniui išsiuntė el. laišką, kuriame teiravosi, ar Skundžiamas asmuo tvarko Pareiškėjo asmens duomenis (toliau – Prašymas), tačiau Skundžiamas asmuo Pareiškėjui atsakymo nepateikė.

Kartu su skundu Pareiškėjas pateikė savo 2024-08-16 Prašymo Skundžiamam asmeniui kopiją bei jo vertimą į lietuvių kalbą.

Inspekcija, pagal savo kompetenciją išnagrinėjusi Pareiškėjo skundą jo apimtyje,

n u s t a t ė:

Skunde Pareiškėjas skundžiasi dėl neįgyvendintos jo (duomenų subjekto) teisės susipažinti su asmens duomenimis pagal BDAR¹ 15 straipsnį.

Inspekcija 2024-10-03 Skundžiamam asmeniui pateikė nurodymą pateikti informaciją įgyvendinant atskaitomybės principą (Inspekcijos reg. Nr. 2R-1938 (2.13 Mr)).

Skundžiamas asmuo 2024-10-21 pateikė atsakymą į Inspekcijos nurodymą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-6809 (2.13 Mr)) (toliau – Atsakymas).

Skundžiamas asmuo Atsakyme nurodė, kad jis yra programinės įrangos vystytojas, kuris savo klientams (tiek Lietuvos, tiek ne Lietuvos juridiniams asmenims), turintiems teisinę pareigą vykdyti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją, siūlo programinę įrangą, skirtą padėti įgyvendinti dalį pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos pareigų (kaip antai individualios Skundžiamo asmens klientų pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimas, Skundžiamo asmens klientų mokėjimo operacijų stebėseną realiu laiku ir retrospektyviai bei Skundžiamo asmens klientų patikra tarptautinėse sankcijų ir politiškai pažeidžiamų asmenų bazėse. Skundžiamo asmens klientai - įpareigotieji pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos subjektai - turi galimybę rinktis vieną, kelis arba visus Skundžiamo asmens siūlomus programinės įrangos modulius. Skundžiamas asmuo nurodė, kad jis nėra asmens duomenų valdytojas savo klientų klientų atžvilgiu, o tokius asmens duomenis tvarko asmens duomenų valdytojo, t. y. savo kliento, pavedimu ir nurodyta apimtimi, vadovaujantis Skundžiamo asmens ir kliento sudarytos sutarties nuostatomis. Pažymėjo, kad jis nevertina, netikrina, netaiso, neperžiūri kliento tiekėjo pasirinktoje bazėje esančių duomenų, nesprendžia dėl jų tinkamumo, teisingumo, išsamumo, patikimumo ir pan. Skundžiamas asmuo pabrėžė, kad jis tik užtikrina, kad naudojantis įranga Skundžiamo asmens

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR).

kliento klientų duomenys pageidaujama apimti būtų patikrinti pagal pasirinkto duomenų bazių tiekėjo informaciją ir, esant duomenų sutapimui, būtų sugeneruotas pranešimas. Paaikškino, kad sugeneravus pranešimą jo klientas turi išimtinę teisę spręsti, kaip į tokį pranešimą reaguoti, t. y. nereaguoti niekaip, prašyti iš savo kliento papildomos informacijos, nepradėti paslaugų teikimo, nutraukti paslaugų teikimą ir t.t. Skundžiamas asmuo nurodė neturintis jokios įtakos galutiniam savo kliento sprendimui. Skundžiamas asmuo Atsakyme taip pat dėsto savo nuomonę, koku BDAR 6 straipsnio 1 dalyje numatytu teisėto duomenų tvarkymo pagrindu jo klientai tvarko asmens duomenis, t. y. nurodė, kad Skundžiamo asmens klientai savo klientų asmens duomenis tikslu įvykdyti duomenų valdytojui taikomą teisinę prievolę (įpareigotasis pinigų prevencijos ir teroristų finansavimo subjektas) (BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktas). Skundžiamas asmuo pažymėjo, kad BDAR Preambulės 73 punkte numatyta, kad <...> gali būti nustatyti apribojimai, kuriais suvaržomi konkretūs principai ir teisė gauti informaciją, teisė susipažinti su duomenimis ir teisė reikalauti ištaisyti ar ištrinti asmens duomenis, teisė į duomenų perkeliamumą, teisė nesutikti, profiliavimu grindžiami sprendimai, taip pat duomenų subjekto informavimas apie asmens duomenų saugumo pažeidimą ir kai kurios susijusios duomenų valdytojų prievolės, jeigu toks ribojimas būtinas ir proporcingas demokratinėje visuomenėje siekiant užtikrinti <...> nusikalstamų veikų prevenciją. Pažymėjo, kad duomenų valdytojas (Skundžiamo asmens klientas) turi teisę ir toliau tvarkyti asmens duomenis, kai duomenys tvarkomi dėl įtikinamų teisėtų priežasčių, kurios yra viršesnės už duomenų subjekto (t. y. Pareiškėjo) interesus, teises ir laisves. Skundžiamas asmuo taip pat nurodė, kad duomenų valdytojo (Skundžiamo asmens kliento) asmens duomenų tvarkymas tikslu užtikrinti tinkamą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos vykdymą yra viršesnis nei duomenų subjekto (Pareiškėjo) teisė prieštarauti asmens duomenų tvarkymui ar reikalauti bet kokia forma ar apimtimi apriboti tokį tvarkymą, konkrečiai šiuo atveju Pareiškėjo nurodytus duomenis ištrinti.

Skundžiamas asmuo nurodė, kad jis negali ir negalės tenkinti Pareiškėjo Prašymo, nes: 1) jis nėra duomenų valdytojas Pareiškėjo atžvilgiu; nurodė, kad net jeigu Skundžiamas asmuo ir būtų Pareiškėjo asmens duomenų valdytojas, jo vertinimu, visuomenės interesai šiuo atveju yra svarbesni nei Pareiškėjo kaip duomenų subjekto teisės; 2) Skundžiamas asmuo nevaldo jokių duomenų bazių, o savo klientų pasirinktų duomenų bazių atžvilgiu neatlieka pateiktos informacijos vertinimo teisingumo, išsamumo, patikimumo ir pan., neatlieka ir neturi teisės atlikti jokių pateiktos informacijos korekcijos veiksmų.

Dėl teisės susipažinti su tvarkomais duomenimis (ne)įgyvendinimo

BDAR 15 straipsnyje nustatyta, kad duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie asmens duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su asmens duomenimis.

BDAR 12 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad duomenų valdytojas nepagrįstai nedelsdamas, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo, pateikia duomenų subjektui informaciją apie veiksmus, kurių imtasi gavus prašymą pagal BDAR 15–22 straipsnius. Tas laikotarpis prireikus gali būti pratęstas dar dviem mėnesiams, atsižvelgiant į prašymų sudėtingumą ir skaičių. Duomenų valdytojas per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo informuoja duomenų subjektą apie tokį pratęsimą, kartu pateikdamas vėlavimo priežastis. BDAR 12 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad jei duomenų valdytojas nesiima veiksmų pagal duomenų subjekto prašymą, duomenų valdytojas nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo, informuoja duomenų subjektą apie neveikimo priežastis ir apie galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai bei pasinaudoti teisių gynimo priemone.

Inspekcija pažymi, kad vadovaujantis BDAR 12 straipsnio 1 dalimi duomenų valdytojas turi imtis tinkamų priemonių, kad visą 13 ir 14 straipsniuose nurodytą informaciją ir visus pranešimus pagal 15–22 ir 34 straipsnius, susijusius su duomenų tvarkymu, duomenų subjektui pateiktų glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba. Be to, BDAR preambulės 63 punkte yra nurodyta, kad duomenų subjektas turėtų turėti teisę susipažinti su apie jį surinktais asmens duomenimis ir galimybę ta teise lengvai ir pagrįstais laiko tarpais pasinaudoti, kad žinotų apie duomenų tvarkymą ir galėtų patikrinti jo teisėtumą. <...>. Kai įmanoma, duomenų valdytojas turėtų galėti suteikti nuotolinę prieigą prie saugios sistemos, kurioje duomenų subjektas gali tiesiogiai prieiti prie savo asmens duomenų. <...>. Tačiau tai neturėtų lemti, kad duomenų subjektui būtų atsisakyta suteikti visą informaciją.

Nagrinėjamu atveju iš Inspekcijai pateiktų įrodymų nustatyta, kad Pareiškėjas 2024-08-16 elektroniniu laišku Skundžiamam asmeniui pateikė Prašymą, kuriame aiškiai nurodė, kad nori žinoti ar Skundžiamas asmuo tvarko Pareiškėjo asmens duomenis. Prašyme Pareiškėjas gana plačiai išdėstė savo Prašymo kontekstą, bei užsiminė apie ketinimą ateityje Skundžiamo asmens prašyti ištrinti jo asmens duomenis (tuo atveju, jeigu Skundžiamas asmuo Pareiškėjo asmens duomenis apskritai tvarko). Vis dėlto, šios aplinkybės nekeičia fakto, kad Pareiškėjo Prašymo tikslas buvo sužinoti, ar Skundžiamas asmuo tvarko Pareiškėjo asmens duomenis, tačiau šiuo Prašymu Pareiškėjas nereiškė pretenzijų dėl jo asmens duomenų tvarkymo teisėtumo ir nereikalavo kokių nors Pareiškėjo asmens duomenų ištrinti arba atlikti kokius nors kitus veiksmus.

Atsižvelgiant į tai, Inspekcija Skundžiamo asmens Atsakyme pateiktus argumentus vertina kaip nepagrįstus ir nesusijusius su nagrinėjamo skundo dalyku. Skundžiamas asmuo Inspekcijai nenurodė jokių pagrįstų priežasčių, dėl kurių Skundžiamas asmuo negalėjo arba neprivalėjo BDAR 12 straipsnio nustatyta tvarka pateikti atsakymo į Pareiškėjo Prašymą pagal BDAR 15 straipsnį - patvirtinti Pareiškėjui, kad jo asmens duomenis Skundžiamas asmuo tvarko arba netvarko ir pateikti kitą, Skundžiamo asmens manymu reikalingą informaciją (pvz. kad jis nėra duomenų valdytojas ar kt.).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Inspekcija daro išvadą, kad Skundžiamas asmuo neįgyvendino Pareiškėjo BDAR 15 straipsnyje tvirtintos teisės susipažinti su asmens duomenimis bei atitinkamai neįgyvendino savo pareigos atsakyti į Pareiškėjo prašymą per numatytą terminą (BDAR 12 straipsnio 3 dalis). Atitinkamai Pareiškėjo skundas pripažįstamas pagrįstu.

Dėl skiriamų poveikio priemonių

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) 31 straipsnio 2 dalies 1 punktu, tuo atveju, kai skundas ar jo dalis pripažįstama pagrįsta, Inspekcija motyvuotai teikia duomenų valdytojui ir (ar) duomenų tvarkytojui nurodymus, rekomendacijas ir (ar) taiko kitas BDAR 58 straipsnio 2 dalyje, ADTAĮ 33 straipsnyje ir kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, nurodytas priemones <...>. Sprendžiant dėl poveikio priemonių taikymo, aktualių laikytinas BDAR preambulės 129 punktas, kuriame nurodyta, kad kiekviena priemonė turėtų būti tinkama, būtina ir proporcinga, siekiant užtikrinti BDAR laikymąsi, atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes.

Sprendžiant dėl poveikio priemonių skyrimo Skundžiamam asmeniui, Inspekcija atsižvelgia į tai, kad per pastaruosius du metus Inspekcijoje nebuvo nagrinėjama skundų dėl Skundžiamo asmens veiksmų. Inspekcija, taip pat atsižvelgia į tai, kad iki šio sprendimo priėmimo dienos Inspekcijoje nebuvo gauta informacijos apie tai, kad į Pareiškėjo Prašymą Skundžiamas asmuo atsakė. Dėl šios priežasties Inspekcija Skundžiamam asmeniui dėl BDAR 12 straipsnio 3 dalies ir 15 straipsnio 1 dalies pažeidimų skiria papeikimą (BDAR 58 straipsnio 2 dalies b punktas) bei teikia nurodymą - imtis veiksmų bei pateikti Pareiškėjui BDAR reikalavimus atitinkantį atsakymą į jo Prašymą iki 2026-08-17

(BDAR 58 straipsnio 2 dalies c punktas). Kitų poveikio priemonių taikymas, Inspekcijos vertinimu, nagrinėjamu atveju nebūtų proporcingas.

Inspekcija, vadovaudamasi ADTAJ 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu, to paties straipsnio 2 dalies 1 punktu bei BDAR 58 straipsnio 2 dalies b ir c punktais,

n u s p r e n d ž i a:

1. Pareiškėjo skundą pripažinti pagrįstu.
2. Už BDAR 12 straipsnio 3 dalies ir BDAR 15 straipsnio 1 dalies pažeidimus Skundžiamam asmeniui pareikšti papeikimą.
3. Už BDAR 12 straipsnio 3 dalies ir 15 straipsnio 1 dalies pažeidimus Skundžiamam asmeniui teikti nurodymą imtis veiksmų bei pateikti Pareiškėjui BDAR reikalavimus atitinkantį atsakymą į jo Prašymą iki 2026-08-17².
4. Apie priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją ir Skundžiamą asmenį.

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktoriaus pavaduotoja,
pavaduojanti direktorių

Danguolė Morkūnienė

² Inspekcija paaiškina, kad jeigu bus nustatyta, kad nurodymas nebuvo įgyvendintas, tuomet tai bus laikoma Inspekcijos nurodymo nevykdymu ir atitinkamai už tai bus taikoma atsakomybė.